

Riječ uredništva

Dragi čitatelji,

u ovom broju @rhiva predstavljamo aktualne projekte, inicijative i događnja iz arhiva te šire baštinske, kulturne i znanstvene zajednice čiji su arhivi sastavni dio, koji su ujedno i prikaz 2020. godine i promjena koje su se dogodile svuda oko nas.

Globalna pandemijska kriza dodatno je istaknula važnost digitalnog pristupa kulturnoj baštini. U povodu Dana Europe i 70. godišnjice Schumanove deklaracije 9. svibnja 2020. Europski savez za baštinu predstavio je Zajedničku izjavu „Kulturna baština: moćan katalizator za budućnost Europe“ u kojoj se ističe sedam međusobno povezanih načina na koje kulturna baština može djelovati kao katalizator pozitivnih promjena, uključujući digitalnu transformaciju gdje „Europa igra vodeću ulogu u digitalnoj kulturnoj baštini i ima potencijal napredovati s novim tehnologijama poput umjetne inteligencije i strojnog učenja utemeljenih na humanističkim i etičkim načelima“. Također se naglašavaju suradnja, demokratizacija dostupnosti baštine, uporaba digitalne tehnologije i stručnost, inovacije, smanjivanje digitalnog jaza između kulturnih institucija, kao i kritični angažman u obrazovanju i razmjeni znanja.

Ove teme mogu se pratiti i u radovima na idućim stranicama: kroz priče o aplikacijama Spacetime Layers i Iwalk koje oživljavaju povijest kroz suvremene edukativne modele, digitalizacijske projekte posvećene glagoljskoj, kazališnoj, tehničkoj i drugoj baštini, Vojnoj krajini i brojnim drugim baštinskim izvorima te projekte posvećene kreativnom predstavljanju arhiva i razvoju nove publike. Tekući projekti EU programa Kreativne Europe *European Digital Treasures* i *CREARCH – Creative archives as innovative cultural hubs*, kao i različite virtualne izložbe nastale u povijesnim, umjetničkim, znanstvenim i specijaliziranim arhivima i arhivskim zbirkama imaju za cilj otvorenost i povezivanje s korisnicima i lokalnom i širom zajednicom. Suradničke digitalne platforme u kojima ICARUS Hrvatsko aktivno sudjeluje, kao što su Topoteka, Znameniti.hr i Priče iz arhiva, bilježe brojne aktivnosti i širenje suradničke mreže u proteklom razdoblju, a daljnja usmjerenost na razvoj novih komunikacijskih modela i multimedijjskih formata te primjenu novih tehnologija u baštinskim ustanovama i stručnoj zajednici dodatno će pridonijeti njihovoj aktualnosti. Suvremeno okruženje također naglašava važnost sinergije i interdisciplinarnog pristupa kulturnoj baštini za njezinu digitalnu transformaciju, što je vidljivo kroz djelovanje DARIAH-a, TMO-a, Europeane i brojnih drugih organizacija, mreža i infrastruktura u međunarodnoj stručnoj zajednici.

Uz spomenute inicijative i programe, ICARUS Hrvatska je 2020. godine partnerski započeo i dva nova projekta: *THEY: LIVE - Student lives revealed through context-based art practices* u programu Kreativna Europa i *WAAT - We are all together to raise awareness of cultural heritage* u programu Erasmus+. Naši članovi, suradnici i partneri u okviru ovih projektnih aktivnosti, kao i dosadašnjim radom te praćenjem i djeljenjem dobrih praksi koje susrećemo, žele pridonijeti razvoju stručnih kompetencija i inovativnih praksi u arhivima i drugim baštinskim ustanovama i pokazati barem djelić bezbrojnih mogućnosti za stvaranje zajedničkih strategija, programa i alata koje svi mogu koristiti. Uključite se i podijelite s nama takve priče.

Doc. dr. sc. Vlatka Lemić
Glavna urednica

Ulicama moga gradiva (DAVU)

Zapis iz Zbirke digitalnih preslika arhivskog gradiva Državnog arhiva u Vukovaru (HR-HDA-1421-1-6 Državna Geodetska uprava – Arhiv mapa za Hrvatsku i Slavoniju) predstavljen u „Pričama iz arhiva“

Impresum

Nakladnik: ICARUS HRVATSKA

Uredništvo: Siniša Bjedov, Živana Hedbeli, Mirna Willer, Elvis Orbanić, Bruna Horović Vuković

Glavna urednica: Vlatka Lemić

Lektura: Siniša Bjedov, Marijana Tomić

Prijevod s engleskog: Ivana Prgin (str. 4-7), Marijana Tomić (str. 8-10), Tamara Štefanac (str. 12-14, 39)

Grafičko oblikovanje: Mirna Radić

Tisak: Tiskara Zelina d.d.

Časopis izlazi dva puta godišnje.

Naklada: 300 primjeraka

Objavljeno uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

ISSN:2584-4148

Ključni naslov: @rhivi (Zagreb)

ICARUS HRVATSKA – Međunarodni centar za arhivska istraživanja

Sv. Roka 14, 10 000 Zagreb

tel: 099-4280-776

mail: info.icarushr@gmail.com

web: <https://www.icarushrvatska.hr/>